Sem · III

Paper / Subject Code: 66802 / Family Law - II

Jan 2019

[Time: 3 Hours] **[Marks:100]**

Please check whether you have got the right question paper.

N:B:
1. All question are compulsory.
2. Figure to the right indicates full marks.

Q.1 Answer the following (not more than two sentences) 20

a. When two persons are said to be related to each other by half-blood?
b. State two grounds of void marriage under Hindu Marriage Act.
c. What is escheat?
d. Who can give a son or daughter in adoption under Hindu adoption and Maintenance Act?
e. When a Hindu wife is disqualified to claim maintenance from her husband under Hindu Adoption and Maintenance Act. ?
f. State two bars to matrimonial reliefs under Hindu Marriage Act.
g. Who can reunite after partition?
h. What is the punishment for demanding dowry?
i. What is punishment for attempt to commit sati?
j. What is matriarchal family?

Q.2 Write short notes on (any four). 20

a. Restitution of Conjugal Rights
b. Presumption in case of simultaneous death
c. Maintenance of children and aged parents under Hindu Adoption and Maintenance Act
d. Testamentary guardian and his powers
e. Ancestral Property
f. Camera proceedings

Q.3 Answer the following giving reasons (any two) 12

a. **A** and **B** both Hindus married under the Hindu Marriage Act. However, subsequently **A** discovered that at the time of marriage **B** was pregnant by some other person.
   i) What is the status of above marriage between **A** and **B**?
   ii) What is the limitation period to bring any action by **A** against **B**?

b. How will property of **A,** a Hindu male devolve in case he died intestate?
   i) If. **A** is survived by his son S, widow of a predeceased son **SW**, children of predeceased daughter **DS** and **DD**.
   ii) If **A** is survived by his father **F**, mother **M,** son S, widow of a predeceased son **SW**, children of predeceased daughter **DS** and **DD**.

8106B8780CCB67237AB39F5E582B6B76

c. **A**, a Hindu widow, had a son **B. B** ceases to be Hindu by converting to some other religion, thereafter **A** takes another son **C** in adoption. After adopting **C**, **A** remarried **D.**

i) Whether **C**'s adoption by **A** is valid?

ii) What will be the relation between **C** and **D**?

Q.4 Answer the following (any four) 48

a. What are ate the grounds of voidable marriage under Hindu Marriage Act, 1955? Distinguish between void and voidable marriages.

b. Who is the natural guardian and what are his rights under Hindu Minority and Guardianship Act, 1956?

c. Discuss conditions of a valid adoption under Hindu Adoption and Maintenance Act, 1956?

d. Explain the term partition and the various mode of effecting partition.

e. Discuss concept and formation of joint Hindu family. What are the rights of coparceners?

f. Discuss Uniform Civil Code with relevant case laws.

****

8106B8780CCB67237AB39F5E582B6B76

[वेळ: ३ तास] [एकूण गुण:१००]

पूर्व सूचना:
१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. उजव्या बाजुस लिहलेली संख्या पूर्ण गुण दर्शवितात.
३. शक्य तिथे संबंधित न्यायनिर्णय लिहा.

१ एक किंवा दोन वाक्यात उत्तरे लिहा. २०

(अ) दोन व्यक्ती एकमेकांशी सावत्र नात्याने संबंधित आहे असे कधी म्हणु शकतो?

(ब) हिंदु विवाह कायदा अंतर्गत निरर्थक विवाहाचे दोन आधार कारणे सांगा

(क) 'सरकारजमा' म्हणजे काय?

(ड) हिंदु दत्तक आणि निर्वाह कायदा अंतर्गत कोण मुलगा किंवा मुलगी दत्तक देऊ शकते?

(इ) हिंदु दत्तक आणि निर्वाह कायदा अंतर्गत हिंदु पत्नी केव्हा निर्वाह निधी मागण्यास अपात्र ठरु शकते?

(फ) हिंदु विवाह कायदा अंतर्गत विवाहविषयक सवलतीस बाधा ठरणाऱ्या गोष्टी सांगा

(ग) विभाजन झालेनंतर कोण परत एकत्र येऊ शकतात?

(ह) हुंडा मागणी केल्यास होणारी शिक्षा कोणती?

(स) सती जाण्याचा प्रयत्न केल्यास होणारी शिक्षा कोणती?

(द) मातृसत्ताक कुटुंब म्हणजे काय?

२ थोडक्यात टीपा लिहा (कोणतेही चार) २०

(अ) दांपत्य अधिकाराचे प्रत्यास्थापन

(ब) एकाचवेळी मृत्यु पावल्यास त्या विषयीचे गृहितक

(क) हिंदु दत्तक आणि निर्वाह कायदा अंतर्गत अपत्य आणि वयोवृध्द पालक यांची देखभाल

(ड) मृत्युपत्रित पालक आणि त्याचे अधिकार

(इ) वडीलोपार्जीत मालमत्ता

(फ) कक्षांतर्गत कार्यवाही

३ खालील उदाहरणांची कारणांसह उत्तरे द्या (कोणतेही चार) १२

अ) 'अ' आणि 'ब' दोन्ही हिंदु, हिंदु विवाह कायद्या अंतर्गत विवाहित आहे. काही काळानंतर 'अ' ला कळले की विवाहाच्या वेळी 'ब' इतर व्यक्तीपासून गरोदर होती.

१. 'अ' आणि 'ब' मधिल विवाहाची वैधता काय?

२. 'ब' विरुद्ध कारवाई जर 'अ' ला करायची असेल तर ती किती दिवसात करावी लागेल?

ब) मृत्युपत्र न करता, हिंदु जर मृत्यू पावला तर त्याची मालमत्ता कशा प्रकारे वारसांना मिळेल ?

१. 'अ' च्या मृत्यूवेळी त्याचा मुलगा 'स',पूर्वमृत मुलगा 'सअ' ची विधवा आणि पूर्वमृत मुलीची मुल 'डिस' आणि 'डिडी' हे वारस होते.

२. जर 'अ' च्या मृत्यूवेळी त्याचे वडील 'फ', आई 'म', मुलगा 'स' पूर्वमृत मुलगा 'सड' ची विधवा आणि पूर्वमृत मुलीची मुल 'डिस' आणि 'डिडी' जिवंत होते.

क) 'अ' हा, हिंदु विधवेला, 'ब' मुलगा होता. 'ब' हा धर्मांतर केल्यामुळे हिंदु राहिला नाही. तदनंतर 'अ' ने 'क' हा मुलगा दत्तक घेतला. 'क' ला दत्तक घेतल्यानंतर, 'अ' ने 'ड' शी पुर्नविवाह केला.

१. 'अ' ने 'क' ला दत्तक घेतले हे वैध आहे का?

२. 'क' आणि 'ड' मधील नाते संबंध काय?

४. खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. १६

अ) हिंदु विवाह कायदा, १९५५ अंतर्गत विवाह हा कुठल्या कारणास्तव रद्दबदल विवाह करण्याजोगा ठरु शकतो? निरर्थक (शून्य) विवाह आणि रद्दबदल करण्याजोगा विवाह यातील फरक सांगा.

ब) हिंदु अज्ञान आणि पालक कायदा, १९५६ अंतर्गत नैसर्गिक पालक कोण आणि त्यांचे अधिकार काय?

क) हिंदु दत्तक आणि निर्वाह कायदा, १९५६ अंतर्गत ग्राह्य दत्तकाच्या अटींची चर्चा करा.

ड) 'हिंदु अविभक्त कुटुंबाचे विभाजन' ही संकल्पना स्पष्ट करा. विभाजनाच्या विविध पद्धती कोणत्या?

इ) अविभक्त हिंदु कुटुंब कसे तयार होते आणि त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा. अविभक्त हिंदु कुटुंबातील वारस (कोपार्सनरसचे) विविध अधिकार सांगा.

फ) एक समान नागरी संहिता याची संदर्भित न्याय निर्णयांच्या आधारावर चर्चा करा.

****

8106B8780CCB67237AB39F5E582B6B76